ꝫ vocate me marã.i.amarã qꝛ amaritudine valde repleuit me om
nipotẽs Ruth.i. Hic btã virgo ponit in exẽpluꝫ omnibꝰ tribulatis
Sic eni btã virgo poſt tribulacõeꝫ quã hodie ſuſtinuit recepit cõ/
ſolacõem qñ eiꝰ filius a morte reſurrexit. Sic illi qui ſunt paciẽtes
in preſenti tribulacõe ꝯſolabunt eterna remuneraciõe Hebreo.x.
Paciẽcia vobis nccia eſt vt voluntatẽ di faciẽtes reportetis repro
miſſiõem id eſt mercedẽ eternã tribulatis ꝓmiſſam. quã nobis me
ritis beate virginis ꝯcedat qui ꝓ nobis paſſus et mortuus eſt cui
ſit honor ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amen. ¶ De aliis duobꝰ mẽ/
bris hic non ꝓſequor qꝛ de eis dictum eſt ſupra in illo ſermone.
Ecce morior .⁊c̃.

¶ Item alius ſermo. De paſſione dñi.

Tradidit in mortẽ animã ſuaꝫ ⁊ cum ſceleratis reputatus ẽ
⁊ ipſe peccata multoꝝ tulit ⁊ ꝓ tranſgreſſoribus orauit. yſa
ie.liii. In verbis his deſcribunt quatuor circa paſſionem
xp̄i Ipſa quidẽ paſſio fuit a xp̄o ſuſcepta voluntarie. et illud tangit
cum dicit. Tradidit in mortẽ animã ſuam. Jo.x. Ego pono aiaꝫ
meã ⁊ iterũ aſſumo eam ⁊ nẽo tollet eã a me ꝫ ego pono a meipſo
Item fuit plena ꝯtumelia illud tangit cum dicit. et cum ſceleratis
reputatꝰ eſt Lu.xxiii. Crucifixerũt ibĩ ⁊ latrones vnũ a dexteris
⁊ alium a ſiniſtris. Item fuit magne efficacie. illud tãgitur cũ dici
tur. et ipſe pecca. multo. tu. Hebre.x. Xp̄s ſemel oblatus eſt ad mł
toꝝ exhauriẽda pc̃ã. Item fuit caritatis eximie. illud tãgitur cuꝫ
dr̃. et ꝓ tranſ. ora. Lu.xxiii. Pater dimitte ill. qꝛ ne. quid faci. ¶ No
ta circa paſſionẽ xp̄i quatuor. doloris intenſionẽ. teſtamẽti ordina
cionem. inimicoꝝ ꝯſolacionẽ. amicoꝝ deſolacõem. ¶ Primo dico
ꝙ circa mortẽ chriſti fuit doloris intenſio Job.xxi. Iſte morit diues
⁊ ro. ⁊ felix alius morit in amaritudine anime ſue abſqꝫ vllis opi/
bus. Heu in quãta amaritudine ⁊ pauꝑtate xp̄s mortuꝰ eſt Nam
acerbiſſimũ dolorẽ habuit ⁊ pauꝑrimus fuit adeo ꝙ nudus ꝑpẽ
dit in cruce ⁊ in extrema nc̃citate nec vnuꝫ hauſtũ aque habẽ po/
tuit. Vis ſcire ꝗꝫ immẽſus dolor mortis eiꝰ extiterit audi. Cuꝫ im/
minẽte eiꝰ paſſiõe de morte cogitaret adeo triſtis fc̃us eſt ꝙ ſangui
nẽ ſudauit in tãta abũdancia ꝙ eciã de corpe ſuo decurrit ad t̃rã
Ecci.xli. O mors ꝗꝫ amara eſt memoria tua Si tã amaꝝ erat xp̄o
cogitare de morte quantum putas qd ſenſerit dolorem cum iam

moꝛs inſtaret. ¶ Nota ꝙ chriſtus habuit tunc doloꝛem magnum in ſe. maioꝛem habuit in matre. maximū de homis ingratudine. ¶ Primo dico ꝙ magnū habuit doloꝛeꝫ in ſe. ij. Machabeoꝝ. iij. iā qui viderit vultum ſummi ſacerdotis. i. chriſti mente vulnerabituꝛ id eſt vulnerari poterit. Facies enim ⁊ coloꝛ mutatus declarabant internū animi doloꝛem O ꝙ̄ durum coꝛ iudei habuerūt ad chriſtū viderunt faciem pre doloꝛe palleſcenteꝫ. viderunt eum lacrimantē audierūt eum clamantem ⁊ in omnibꝰ erat pacientiſſimꝰ ⁊ cuꝫ nemo ei cōpaciebatur quis poterit explicare doloꝛē quē chriſtꝰ habuit in ſe Magnus vtiqꝫ fuit quia diu durauit ſciliꝫ a principio noctis vſqꝫ ad nonam. pš. Supra doꝛſum meū fabricauerunt peccatoēs ꝓlongauerunt iniquitatem ſibi. in hoc ſcꝫ ꝙ me diu afflixerūt Magnus erat doloꝛ quia omnia mēbra coꝛpis occupauerat. pš. Circūdederunt me doloꝛes moꝛtis. hic ꝓſequere quid ſuſtinuerat in capite. in collo. in facie. in oculis. in oꝛe. in manibus ⁊ pedibꝰ ⁊ toto coꝛpoꝛe. Magnꝰ erat doloꝛ ꝙ xp̄s in paſſione ſua nulluꝫ habuit conſolatoꝛē. yſa. liij. Circūſpexi ⁊ non erat auxiliatoꝛ queſiui ⁊ nō erat q̄ adiuuaret. multos habuit deriſoꝛes. pš. Omēs videntes me deriſerūt me. In omnibꝰ doloꝛibꝰ nullā requiē inuenit. Quō poterat inuenire requiē qui tranſfixis manibꝰ ⁊ pedibꝰ in cruce pendebat Si mouit ſe claui leſerunt vulnēa. ſi nō mouit ſe tunc coꝛpꝰ quod erat graue deſcendebat ad terrā ⁊ ſimiliter claui leſerunt vulnera. Heu quātus erat doloꝛ cum nec ſedere nec iacere nec ambulaē poſſet. ſꝫ ita vulneribꝰ ſuis penderꝫ ꝙ in nullo ſe iuuare poſſꝫ. Quidā infirmi inueniūt requiē ⁊ mitigacōem doloꝛis vl' ſedēdo vl' iacēdo vl' de vno latere ad aliud ſe mouēdo. nūc cōtrahūt crura ⁊ brachia. nūc extendūt. ſꝫ heu xp̄s nullum hoꝝ facere potuit. nec poterat ambulare vel ſedere vel iacere vel de latere ad latus ſe vertere vl' brachia vel crura cōtrahere. Sed ſic manibus ⁊ pedibꝰ in cruce extēſus pependit ⁊ ad hec omnia multas blaſphemias audiuit. idō ipſe cōquerit Ihere. xv. Ve mihi ma. me. vt q̄d me ge. virū rixe virū diſcoꝛ. in vniuerſa terra omēs maledicēt mihi. ¶ Scdō dico ꝙ habuit maiorē doloꝛē de matre Ihere. xlv. Ve mihi miſero qꝛ addidit dñs doloꝛem doloꝛi meo. laboꝛaui cuꝫ gemitu meo q̄ſi dicerꝫ ad doloꝛē quē habui in me addidit mihi doloꝛē in mrē. laboꝛaui penas in me ſuſtinendo cū gēitu meo quē habui hūili mr̄i ꝯpaciēdo. Cogita doloꝛē

quē habuit xp̄s cum videret matrē ſuam dilectam gladio doloris
tranſfixā.facie palleſcentē.oculis lacrimantē.p̄ triſticia deficientē
Bernhardus in perſona matris.Jlle videns me plus dolebat de
me q̃ʒ de ſe ⁊ hoc ideo qꝛ ſuꝰ doloꝛ erat ciciꝰ terminādꝰ q̃ʒ mřis ⁊ foꝛ
tioꝛis animi erat q̃ʒ mater ⁊ qꝛ doloꝛ ſuus erat vtilior. qꝛ per eū
mundus redemptꝰ.diabolꝰ ſupatus.deꝰ placatus.⁊ qꝛ in dolore
ſuo aliquā inuenit conſolacōem.ſ.ex latronis ꝯuerſiōe.ʒ matꝛ nul
lam ꝯſolatōem imo omnē deſolacōem inuenit.Jhere.iiij.Vocem
quaſi ꝑturientis audiui ⁊ anguſtias vt puerꝑe vox filie ſyon.i.btē
virginis intermoꝛiētis expādentiſq̧ manus ſuas.Hec eſt vera lr̄a
Ve mihi quia deficit anima mea.intermoꝛiētis hic eſt vna dictio.
⁊ eſt ſenſus.Beata virgo ſub cruce voces doloꝛoſas ſic̄ parturien
tis emiſit manus p̄ doloꝛibus extendit intermoꝛiētis .i.ad moduʒ
moꝛiētis deficiēs.¶ Tercio dico ꝙ habuit doloꝛē maximū de hoīs
ingratitudine Treñ.p̄.Obſecro audite vniuerſi populi ⁊ videte do
loꝛē meuʒ ſcʒ quē habeo ex hoc ꝙ homo ingratus eſt de beneficio
paſſionis mee.ideo ſequitꝛ.virgines mee ⁊ iuuenes mei abierūt in
captiuitatē ſcʒ diaboli de qua eos redemerā.quaſi diceretʒ.Ego fu/
di ſanguinē meū vt hominē redimerē a poteſtatē diaboli Sed heu
peccatoꝛ ꝯtēpta paſſione iterꝝ ſubijcit ſe voluntarie diabolo ⁊ qꝛ h̄
in cruce video ideo maximū doloꝛē habeo.pſ.Que vtilitas in ſan
guine meo dū deſcendero in coꝛruptōem.i.in infernū ſcʒ in mem/
bꝛis meis.i.peccatoribꝰ qui deberēt eſſe mēbꝛa mea ꝑ caritatis ad
heſiōnē Philippꝰ cancellariꝰ pariſieñ.dicit in ꝑſona xp̄i Vide o ho
mo quid ꝑ te pacioꝛ.ad te clamo qui ꝑ te moꝛioꝛ.vide clauos qui/
bꝰ ꝯfodioꝛ.penas quibꝰ afficioꝛ cum ſit tantꝰ doloꝛ exterioꝛ.placꝰ
tamē interioꝛ eſt grauioꝛ ꝙ tam ingratū te experioꝛ.ſic ptʒ primuʒ
pꝛincipale de doloꝛis intēſiōe. ¶ Secundo dico ꝙ in moꝛte chꝛiſti
fuit teſtamenti oꝛdinatio.ʒ vnde potuit facere teſtamentū qui bo/
na huiꝰ mundi non habuit ʒ adeo pauꝑ fuit ꝙ nudus pependit in
cruce.certe nō de bonis tēꝑalibus ʒ de eternis cōdidit teſtamētū
Hebꝛeoꝝ.ix. Noui teſtamenti mediatoꝛ eſt vt moꝛte intercedente
in redemptōem earuʒ p̄uaricatōnum que erant ſub pꝛioꝛi teſtamē
to repꝛomiſſionē accipiant qui vocati ſunt eterne hereditatis. Vbi
enim teſtamētū eſt moꝛs neceſſe eſt vt moꝛs intercedat teſtatoꝛis.
Teſtamentū eni in moꝛtuis confirmatū eſt Audis ꝙ ad hoc quod

teſtamentū confirmetur neceſſe eſt vt mors interueniat. Unde ſi
quis homo condat teſtamentū prius q̄3 mors interueniat pōt mu/
tare illud quādo ſibi plac3. Si eni mortuus fuerit teſtamentū non
poteſt mutari. Deus p̄us condiderat teſtamentū vetus in quo re/
promiſit temꝑalia. ʒ quia nondum factus fuerat homo. ideo pote
rat mutare imo mutauit ⁊ poſtmodū condidit nouū teſtamentu3
in quo ꝓmiſit eterna ⁊ illud hodie in morte ſua cōfirmatū eſt adeo
ꝙ nunq̄3 mutabitur quātū ē ex ꝑte dei. ʒ homo poteſt negligere
ꝑ peccata Uis ſcire q̄3 firmum ſit hoc teſtamentū. bona eterna in
hoc teſtamento promiſſa xp̄us mortuus ore expreſſit. Luce. xxiij.
Amen dico tibi hodie mecum eris in ꝑadiſo. Teſtes exhibuit ſuꝑ.
matrē ⁊ iohānem ⁊ materteras ſuas Johā. xix. Stabant iuxta cru
cem ih̄u mater eius ⁊c̄. Conſcribi fecit ꝓprio ſanguine in proprio
corpore. yſa. viij. Sume tibi grandē libru3 ⁊ ſcribe meo ſtilo homi
nis Grandis liber fuit corpꝰ chriſti Stilus hominis fuit lācea mi
litis. huic libro ſigillum crucis aꝑpenſum fuit ⁊ ad ſufficiētem cō/
firmacionē teſtamenti xp̄us in cruce mortuus fuit. Noli ergo du/
bitare de teſtamento. qꝛ quicq̄d filius ꝓmiſit ratum hab3 pater et
vtiq̄3 dabit Rō. viij. Proprio filio non peꝑcit deus ʒ ꝓ nobis omni
bꝰ tradi. illum quomō nō eciā cum illo donauit nobis omnia. Sic
pat3 ſecundū principale ¶ Tercio dico ꝙ in morte chriſti fuit inimi
coꝝ conſolatio. Tren. ꝓ. dicit anima chriſti. Uide domine quoniā
tribulor conturbatꝰ eſt venter meus ſubuerſu3 eſt cor meu3 in me
metipſo quoniā amaritudine plena ſum foris. exteriꝰ in corꝑe inē/
ficit gladius do. ⁊ intus in corde mors ſimil' ē. quaſi diceret. exteri
us exponis penis corꝑalibus ⁊ interius ex defectu cordis mors im
minet. ſequitur. Omnes inimici mei audierunt malū m. domine le
tati ſunt Judei diu deſiderauerunt mortē chriſti ⁊ qꝛ modo deſideri
um adimplebatur. ideo letabātur. ideo ꝯqueritur dominꝰ in pſal.
Qui tribulant me exul. ſi motus fuero ſupple de vita in mortem.
O iudei quid feciſtis eum qui ad veſtram conſolacōem in carnem
venerat ꝑ multa tormenta tribulaſtis ⁊ inſuꝑ occidiſtis ⁊ in eiꝰ oc
ciſione exultaſtis. ſane ſicut vos exultaſtis in eius occiſione. ſic ipſe
in die nouiſſimo exultabit in veſtra perdicione. yſaie primo. Heu
ego conſolabor ſuper hoſtibus meis ⁊ vindicabor de inimicis me
is. Et ſic p3 tercium prin. de inimicoꝝ ꝯſolacōe ¶ Quarto dico ꝙ

in moꝛte chriſti fuit amicoꝛum deſolacio. Quis eni diſcipuli timoꝛe moꝛtis a chriſto fugiendo receſſerunt. tamen maxime turbati fuerunt de moꝛte eius. O quãta turbacio inerat diſcipulis cum ſcirẽt illum moꝛtuuꝫ a quo multa bona audierunt. miracula plurima viderant. conſolacões multas habuerant. nec mirũ ſi ſerui triſtabantur de moꝛte domini. diſcipuli de moꝛte magiſtri. amici de moꝛte tãti amici. Unde duob⁹ diſcipulis euntib⁹ in emaus dicitur Lu. 24. Qui ſunt hi ſermões quos confertis ad inuicem ambulan. ⁊ eſtis triſtes. ⁊ reſpondit vn⁹ cui nomen cleophas dixit. tu ſol⁹ ꝑegrin⁹ es in iheruſalẽ ⁊ non cognouiſti que facta ſunt in illa his dieb⁹. Sequitur de ieſu nazareno quomõ tradi. eum ſummi ſacerdotes ⁊ pricipes noſtri in dam. moꝛtis. Hic patꝫ qualiter amici de moꝛte chriſti deſolati fuerunt. Sic eni xp̄s p̄dixerat aplis Jo. xvi. Amẽ dico vob qꝛ ploꝛa. ⁊ flebi. vos mund⁹ autẽ gaude. vos autẽ contriſta. ſꝫ triſticia veſtra vertet in gaudium. Hoc impletũ eſt poſt reſurrectõeꝫ qñ chriſto apparẽte gauiſi ſunt diſcipuli viſo domĩo. De deſolacõe matris ſatis habes in ſermõe Audite obſecro vniuerſi populi. Det nobis xp̄s merito ſue moꝛtis ⁊ precibus ſue matris vt penas quas ꝓ nobis ſuſtinuit iugiter hic in coꝛde habeam⁹ vt in celo ſecum eternaliter gaudeam⁹ qui eſt benedict⁹ in ſecula. Amen.

¶ Item alius ſermo de paſſiõe dñi

Sicut ouis ad occiſionẽ ducetur ⁊ quaſi agnus coꝛam tondente ſe obmuteſcꝫ ⁊ non aperiet os ſuum. yſa. liij. In his verbis circa paſſionẽ chriſti duo tãguntur Primũ eſt magnitudo paſſionis. Secundum eſt pacientis chriſti manſuetudo. Primum excitat affectum ad compaciendum. Treñ. p̄. O vos omnes qui tranſitis. Secundum dat exemplum ad imitandũ. p̄. Pet. ſecundo. Xp̄us paſſus eſt ꝓ nobis vobis relinquẽs exẽplum vt ſeq̄mini veſtigia eius. Primũ tangitur cum dicitur. Sicut ouis ad occiſionẽ. Ecce magnitudo paſſionis. Secundũ ibi. Et quaſi agnus coꝛã ⁊c̄. Ecce mãſuetudo. ¶ Nota ꝙ chriſtus cõꝑatur agno ꝓpter q̄tuoꝛ. ꝓpter matris noticiã. ꝓpter ei⁹ innocenciã. ꝓpt̄ paciaꝫ. ꝓpt̄ immolacõis efficaciam. ¶ Primo dico ꝙ xp̄s ꝯꝑatur agno ꝓpter mr̄is noticiã. agn⁹ enim dicitur ab agnoſcẽdo qꝛ matrẽ ꝑ balatuꝫ agnoſcit. ſic xp̄s in cruce matrẽ ꝑ fletũ ⁊ ploꝛatũ agnouit Apoc. xiiij. Vidi ⁊ ecce agnus ſtabat ſuꝑ mõtem ſyon. agn⁹ iſte eſt chriſt⁹